

Mapa, co ma 334 lata

Najstarszym znanym i zachowanym do dzisiaj obrazem kartograficznym z rejonu tarnowskiego jest mapa okolic Gręboszowa z sierpnia 1678 roku odnaleziona 300 lat później na plebanii w Gręboszowie i po konserwacji eksponowana w Muzeum Diecezjalnym w Tarnowie. Co prawda istnieją nieco starsze szkice granic posiadłości majątkowych, lecz nie mają one charakteru mapy.

Mapa o wymiarach 60 x 61 cm została wykonana ręcznie na papierze czerpanym w kilku kolorach, a przybliżona skala wynosi 1:15 000. Jej wykonawcą, przysięgłym geometra Franciszek Michałowski, był studentem Akademii Krakowskiej, która w owym okresie kształciła w tej dziedzinie. Ta rękopiśmienna mapa obejmuje obszar dóbr ziemskich w dolinie Wisły i Dunajca sąsiadujących z ówczesnym starostwem nowokorczyńskim. Dodatkowo na mapie zaznaczona jest rzeźba terenu, szata roślinna i wody powierzchniowe. Jest to bez wątpienia najstarszy szczegółowy obraz kartograficzny tego odcinka Wisły i Dunajca. Mapa przedstawia też zabudowę i stan dróg. Mimo upływu czasu nic nie straciła ze swoich walorów.

Należy przypuszczać, że powstała w okresie toczących się sporów sądowych w latach 1678-80 między jezuitami (właścicielami dóbr Ujścia) a Mikołajem Krasińskim (właścicielem dóbr gręboszowskich) o przeszkody w użytkowaniu drogi z Żabna i Gręboszowa do Opatowca przez bród na Wiśle. A był to bród nie byle jaki, bo przeprawiał się przez niego do Kongresówki marszałek Józef Piłsudski. Dziś upamiętnia to pomnik marszałka po drugiej stronie Wisły naprzeciw ujścia Dunajca.

Jako cenny zabytek kartograficzny mapa była eksponowana na wystawie z okazji 200-lecia diecezji tarnowskiej. Należy podkreślić, że prawie wszystkie napisy zostały na niej wykonane w języku polskim. Nazwy miejscowości, nie licząc zmiany pisowni, do dziś pozostały niezmiennione.

Mieczysław Sobol

ŹRÓDŁO: GOOGLE MAPS